

ارزیابی ارتباط پلی مورفیسم IL-28B با پاسخ ویروسی پایدار (SVR) در بیماران مبتلا به هیپاتیت C در استان مازندران

رضوان خواجوی^۱، علیرضا رفیعی^{۱*}، وحید حسینی^۱، زهرا حسینی خواه^۱

۱. مرکز تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران rafiei1710@gmail.com

مقدمه: عفونت هیپاتیت C به خاطر شیوع بالا و مرگ و میر زیاد آن در جهان یک مشکل بالینی مهم به شمار می‌رود. فاکتورهایی از قبیل شرایط محیطی، فاکتورهای ویروسی و فاکتورهای ژنتیکی میزبان در پیشرفت بیماری در افراد مبتلا به ویروس هیپاتیت C موثر است. اخیراً، نشان داده شده است چند شکلی های تک نوکلئوتیدی (SNPs) در نزدیکی ژن IL-28B(rs-12979860) با میزان پاسخ ویروسی پایدار (SVR) ارتباط معنی داری دارد. این مطالعه با هدف ارزیابی تاثیر این چند شکلی ها بر میزان پاسخ ویروسی پایدار (SVR)، وجود ارتباط الی های مربوط به این پلی مورفیسم با بهبودی و پایداری ویروس در افراد مبتلا به عفونت HCV انجام می‌گردد.

مواد و روش ها: در این مطالعه مورد-شاهدی ۱۳۳ نمونه بیمار HCV مراجعه کننده به مراکز ترک اعتیاد (بیمارستان های زارع ساری و رازی قائم شهر)، مرکز هموفیلی (درمانگاه هموفیلی ساری)، مرکز تالاسمی (بیمارستان بوعلی ساری) و بخش دیالیز (بیمارستان های امام خمینی (ره) و فاطمه زهرا (س) ساری و بیمارستان ۱۷ شهریور آمل) و ۱۷۳ داوطلب سالم مشارکت داشتند بیماران و افراد شاهد از نظر سن، جنس و موقعیت جغرافیایی مشابه سازی شدند. وضعیت ژنوتیپ های پلی مورفیسم IL-28B(rs-12979860) به روش Tetra ARMS PCR تعیین گردید. نتایج داده های کمی و وجود ارتباط احتمالی بین پلی مورفیسم ژنی IL-28B و هیپاتیت C با استفاده از آزمون های آماری مورد ارزیابی قرار گرفت ($P < 0.05$).

یافته ها: از ۱۳۳ بیمار مورد بررسی، تعداد ۹۶ نفر (۷۲/۲ درصد) مرد و ۳۷ نفر (۲۷/۸ درصد) زن با میانگین سنی $36/38 \pm 12/49$ سال می باشد، همچنین ۱۷۳ داوطلب سالم شامل، ۱۰۷ نفر (۶۱/۸ درصد) مرد و ۶۶ نفر (۳۸/۲ درصد) زن با میانگین سنی $38/27 \pm 11/27$ سال بودند. توزیع فراوانی ژنوتیپ های حاصل از پلی مورفیسم rs-12979860 از ژن IL-28B بین بیماران مبتلا به HCV و افراد شاهد تفاوت معنی داری نداشت. به طوری که فراوانی ژنوتیپ C/C، C/T و T/T در بیماران مبتلا به هیپاتیت C به ترتیب ۴۱/۴ درصد، ۴۱/۶ درصد و ۱۷/۳ درصد و در افراد سالم نیز به ترتیب ۴۲/۵ درصد، ۴۰/۶ درصد و ۱۶/۹ درصد بود که از لحاظ آماری تفاوت معنی داری نداشت ($P=0.88$). همچنین فراوانی آلی این پلی مورفیسم در گروه بیمار و افراد سالم اختلاف چندانی نشان نداد ($P=0.84$). میزان پاسخ ویروسی پایدار (SVR) در بیماران برای ژنوتیپ C/C ۸۵/۵٪، ژنوتیپ C/T ۴۴/۴٪ و ژنوتیپ T/T ۲۱/۷٪ بوده است ($p < 0.0001$).

استنتاج: بین بیماران مبتلا به هپاتیت C و افراد سالم از نظر پلی مورفیسم ژنی IL-28B تفاوت قابل توجهی از لحاظ آماری دیده نشد. میزان پاسخ ویروسی پایدار (SVR) با فراوانی ال C به طور معنی داری ارتباط دارد. بنابراین، ارزیابی وضعیت ژنتیکی IL-28B از نظر بالینی بسیار حائز اهمیت بوده و تغییر ژنتیکی در ژن IL-28B به عنوان یک متغیر مستقل در تعیین کارایی پاسخ به درمان ضد ویروسی اهمیت فراوانی خواهد داشت. کلمات کلیدی: IL-28B(rs-12979860)؛ پاسخ ویروسی پایدار (SVR)؛ عفونت ویروس هپاتیت C

www.hep.mzums.ac.ir